

jecturar diverses accepcions comparables. *Cuberes* llog. agre. a Baén (Pall. Sob.): *kubères*, oït a Taús (xviii, 15.26), situat a 4°49' × 42°16'. ANT.: 814: *Cuberes*, cit. junt amb Taús (*Cart. Alart-Aragó* I, 10, però SerranoS, *NHRbg.* 104 el considera doc. apòcrif); 1163, ⁵ cit. junt amb Solduga (SerranoS., *NHRbg.*, 109), en la mateixa butlla que Kehr data de 1164 (*Papsturk.*, 399); 1359: *Cuberes* (*CoDoACA* XII, 78). Hi hagué un *Cubers*, allí a la vora, com a nom de muntanya, en el vessant E. de la mateixa serra, que no és difícil (ni ¹⁰ ho asseguro) que sigui extensió geogràfica del mateix nom: els contextos mostren que era prop de Coll de Nargó, a la vall de Montanissell o de Sallent; 1073: *in monte Kubers*, afr.º O. d'un alou de Nargó que per l'E. afronta amb el Segre i pel Sud amb *Albenç* (*BABL* ¹⁵ VIII, 522); 1081: *in Cubers* afrontació semblant (*BABL* VIII, 530); i *Cubers* a. 1099 (*Cart. Tavèrnoles*, p. 113. 20).

Hi ha un *Cubières* paral·lel en el dept. Aude, distr. Limós. Un *Cubera* antic no localitzat en el comtat ²⁰ de Besalú: «cella Scti. Cipriani in villa Cuberia [var. err. *Cuboria*] in pago Biseuldunensi» en doc. de 869 (*Cat. Car.* II, 31.26); és en el precepte del rei Carles a favor del monestir d'Arles, també p.p. Marca (§ 30, col. 793.42), donant llocs sobre la Muga (*Sambuca*) --- ²⁵ Casamor o Albanyà i aquest; entre les esglésies advocades a St. Cebrià en aquesta zona la més pròxima és la de Vilafant, que no apareix amb el nom de *Villafedanti* fins a 1017, segons Alsius (p. 233).

Cúber, V. Calvià i cf. vol. I, 205.264

CUBINÇA

Mas prop d'Avià (Berg.) (E.T.C. I, 235.132). S'esmenta en un doc. de l'any 1315: *Franciscus de Calvinçano* (Rubió, *Dipl. de l'Or. Cat.*, 98). N'existeix un parònim a la Toscana: *Calbenzano* (Pieri, *Top. Arno*, 129).

ETIM. Derivat del NP II. CALVENTIUS (Schulze, *Zu lat. Eigenn.*, 139, 352, 482): *CALVENTIĀNU > *Calvenšano* > *Caubinšan* > *Cobinšá* > *Cubinçà*.¹ Ph. R.

¹ Sobre el tancament de *e* en *i* davant *nts* (*nç*) veg. ⁴⁵ *LleuresC*, 252.

Cuc, V. *Cuco*

CUCALA

Cucala, pda. antiga del te. de Lavit (Alt Penedès): *manso de Araino, qui modo vocatur Cochala* --- *Araino, qui vocatur Chocala* a. 1190 (*Cart. St. Cugat* III, 320).⁵⁵

Cucala, NP antic del te. de Tona (Osona): *omnes comparationes quas facte fuerunt d'En Cocala in tot castro de Tona* a. 1250 (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 428).

Granja de Cucala, partida del terme de Pinós de ⁶⁰ Mondver (Valls del Vinalopó) (xxxvi, 66.11).

Les Cucales, partida antiga del terme de Piera (Anoia) a. 1359 (*CoDoACA* XII, 28).

Cucaló, llogaret de la zona occidental de les muntanyes de la Cartoixa de Portacoeli (Cavanilles, II, 45). Potser idèntic a

Cucaló, partida del terme de Lliria (xxx, 87.14).

La Roca de Caucalera, NL antic del terme de Prats de Molló (Vallespir): *roca de Caucalera* a. 1330, *ruppe de Caucalera* o *ruppe de Cuqalera* a. 1332 i *rocha de la Ququlera* a. 1525 (*DECat* II, 1079b56-58).

ETIM. Probablement són derivats del nom d'ocell *cucala* d'origen pre-romà (cf. *DECat* II, 1079b34-58), designant roques o indrets on es devien posar les cucals. J. F. C.

CUCARELLA

Còrrec de la Cucarella, partida del terme de Sureda al peu N. de l'Albera (*Cerca* núm. 4, 1959, p. 140).

Cucarella, partida antiga del terme de Joncosa del ²⁰ Montmell (Baix Penedès) (Miret, *TemplH.*, p. 174).

Cucarella és un cognom molt comú a València, amb variants, documentat a Perpinyà (*Cocorell* a. 1271; Alart, *Dicc.*), Xàtiva, Pego (*Cuquerella*), Sueca (*Cuquerella*), Massalavés i Morella (*Cucarelles*).

ETIM. Aquest NL i cognom sembla emparentat amb el mot *cóquera* que el *DECat* documenta a l'Ebre i al Maestrat, amb el sentit de 'figa quan és secallona', i a Tortosa com a 'figa madura', i la variant ³⁰ *coquilla*, *-illa*, trobada al Baix Empordà i a Sant Pol, amb el sentit de 'figa corcada'; semblen derivats de la mateixa arrel infantil i expressiva que ha donat *coca* i la seva família, a base de la idea de 'cosa tova, feta una coca' (*DECat* II, 791a36-b19). Cf. la variant de *Cucurulla/Cucarella* cit. a l'art. *Cogoll*. J. F. C.

³⁵ *CUC(O), CUQUELLO* i anàlegs

Caseta del Cuco, partida del terme de Carlet (Ribera Alta) (xxx, 181.12).

Cuca, partida antiga del terme de Xaló (Marina Alta): *Domine loci de Cuca Vallis Doxaló* (leg. *Dex-*) a. 1439 (*BSCC* XVII, 251).

D'alteracions locals de *Cuco* deuen venir també

Finca (de)l Tio Cuco, terme de Relleu de la Marina (xxxv, 145.26).

Cucuc, partida del terme de Novelda (Valls del Vinalopó) (xxxvi, 53.1).

⁵⁰ *Rafalot Cuco*, del terme de Manacor (Mallorca) (xli, 148.13).

Son Cuco, també anomenat *Son Mascaró*, possessió del terme de Sencelles (Mallorca) (xl, 118.5; no és *Son Cucó* del Mapa Mascaró 18H8).

Ca Na Cucó, una de les cases de Calvià (Mallorca) (xl, 133.16).

Caseta de Cucon, del terme del Puig de Santa Maria (Val.) (xxx, 55.14).

El Cucòl, partida del terme de Torís (Ribera Alta de Xúquer) (xxx, 155.3).

⁶⁰ Sengles Masos o partides *de Cuc* o *del(s) Cuc(s)*, a